

Gyakran ismétlődő kérdések a fogyasztási hitelekkel kapcsolatban

Érdemes-e figyelni a törlesztőrészlet nagyságát és a futamidőt?

Lehet, hogy egyik helyen olcsóbb a megvásárolni kívánt termék, de az áruhitel révén végül drágábbá válik?

Van-e valamilyen jogszabály, amely maximálja a kamat vagy a THM mértékét?

Mi történik akkor, ha valaki nem tud tovább törleszteni?

Módosíthatja-e a finanszírozó a futamidő alatt a szerződést?

Van-e uniós szabály a fogyasztási hitelekre, a THM feltüntetésére vonatkozóan?

Van-e különbség a hitel és a kölcsön között?

Mit jelöl a THM, azaz a teljes hiteldíjmutató?

Pontosan milyen költséget tartalmaz és melyeket nem a THM?

A folyószámlahitel törlesztése milyen gyakorisággal történik?

A hitelnek milyen fedezetei lehetnek?

Létezik-e ingyen hitel?

Mi az áruhitel igénylésének menete?

Abban az esetben is kaphatok kölcsönt, ha minimálbérre vagyok bejelentve?

Miért érdemes a hitelfedezeti biztosítást igénybe venni?

Mit tehetünk, ha a hitelre vásárolt termék hibás?

Milyen feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy felkerüljünk a hitelinformációs rendszerbe?

Honnan tudhatjuk meg, hogy az adataink az adólistán vannak-e?

Hol tudok reklamálni, ha észrevételem van a listára kerüléssel kapcsolatban?

Milyen lehetőségeink vannak a listáról történő törlésre?

Milyen szervezetekkel végzett pénzügyi tranzakciók kapcsán kerülhetünk fel az adólistára?

Meddig láthatóak adataink a KHR-ben?

Befolyásolja-e a hitelkérelmünk elbírálását, ha adataim szerepelnek a KHR-ben?

Vállalkozások is felkerülhetnek az adólistára?

Mikor tájékoztatnak a KHR-be kerülés lehetőségéről?

Érdemes-e figyelni a törlesztőrészlet nagyságát és a futamidőt?

Érdemes átgondolni, hogy mekkora összeget veszünk fel és milyen időn belül tudjuk visszafizetni. A kölcsönre általában jellemző, hogy minél hosszabb lejáratú, annál többbe kerül. Annak ellenére, hogy az egyes törlesztőrészletek mértéke jóval kisebb, a futamidő alatt összességében többet fizetünk.

A THM egyéves időszakra vetített érték, amely százalékosan határozza meg a kölcsönösszeg után fizetendő kamatot és egyéb költségeket.

Az alábbi táblázat mutatja, hogyan alakul az időtényező változtatásával a visszafizetendő összeg: ugyanakkora összeg – ugyanakkora kamatra – eltérő futamidővel, 2%-os kezelési költség esetén:

Kölcsönösszeg	Fizetendő kamat	THM	Futamidő	Első törlesztőrészlet	Visszafizetendő összeg
100 000 Ft	22%	28,77%	12 hó	9 526 Ft	114 313 Ft
100 000 Ft	22%	27,76%	24 hó	5 354 Ft	127 616 Ft
100 000 Ft	22%	27,40%	36 hó	3 986 Ft	141 774 Ft

Látható, hogy hároméves futamidőre szóló kölcsön esetén összességében 27 461 Ft-tal fizetünk többet, mintha ugyanazt az összeget ugyan némileg magasabb THM és törlesztőrészlet mellett, de rövidebb futamidőre vesszük igénybe. Minél magasabb összegről van szó, a különbség, annál szembeötlőbb, ezért ne csábuljunk el rögtön az alacsonyabb törlesztőrészlet láttán!

Lehet, hogy egyik helyen olcsóbb a megvásárolni kívánt termék, de az áruhitel révén végül drágábbá válik?

Hitelre vásárolni általában többbe kerül, mint azonnal készpénzben fizetni, hiszen az áruhitellel nem csupán a termék árát fizetjük ki, hanem a hitelfelvétel költségét is. A hitel törlesztőrészleteinek összeadásával kiszámítható, hogy mennyi a kölcsönből vásárolt termék végső ára, ami azt is eredményezheti, hogy egy akciós termék a drága hitele miatt többbe kerül, mint egy másik üzletben normál áron. Annak megítéléséhez, hogy az adott terméket hol szerezhetjük be olcsóbban, nem elég tehát a különböző üzletekben kínált termékek árcímkején feltüntetett számok alapján döntést hozni, hanem utána kell számolni, hogy egy másik üzletben rendes áron vagy egy másik bank hitelével nem gazdaságosabb-e vásárolni.

Van-e valamilyen jogszabály, amely maximálja a kamat vagy a THM mértékét?

A THM maximális mértékére nincs jogszabályi előírás, azonban a feltűnően nagy értékkülönbséget a Polgári törvénykönyv (Ptk.) tiltja. A Ptk. 201. § (2) bekezdése értelmében, amennyiben a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között a szerződés megkötésének időpontjában – anélkül, hogy az egyik felet az ajándékozás szándéka vezetné – feltűnően nagy

az értékkülönbség, a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja. A fenti általános szabály a hitelszerződések esetében azt jelenti, hogy amennyiben a hitel folyósításáért fizetendő kamat túlzott mértékű, akkor a szerződés 1 éven belül bíróság előtt megtámadható. Jogszabály nem számszerűsíti azt, hogy milyen értéktől tekinthető a kamatláb túlzott mértékűnek, ennek megítéléséhez a bíróságnak vizsgálnia kell a szerződéskötés és a konkrét szerződéses partnerek személyes körülményeit. A feltűnő értékaránytalanságot tehát mindig csak konkrét egyedi kölcsönszerződés esetében lehet vizsgálni.

2009. március 1-jén lépett hatályba a Büntető Törvénykönyv azon módosítása, mely az uzorát bűncselekménnyé nyilvánítja. E paragrafus alapján, bírósági úton büntethető lesz e magatartás.

330/A. § (1) Aki a sértett rászorult helyzetét kihasználva üzletszerűen olyan különösen aránytalan mértékű ellenszolgáltatást tartalmazó megállapodást köt, amelynek teljesítése a sértettet, illetve annak hozzátartozóját súlyos vagy további nélkülözésnek teszi ki, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az uzorabűncselekményt bűnszövetségben követik el.

(3) Mellékbüntetésként kitiltásnak is helye van.

Mi történik akkor, ha valaki nem tud tovább törleszteni?

Előfordulhat, hogy a hitelfeltevőt olyan váratlan esemény – baleset, munkahely elvesztése – éri, ami miatt nem tudja tovább törleszteni a hitel még hátralévő részleteit. Ez a hitelszerződéstől való elállásra azonban nem jogosít. Amennyiben a szerződéskötéskor a fenti váratlan eseményekre szóló hitelfedezeti életbiztosítást kötünk, akkor a hiteltörlesztés nem lehet probléma, ilyen biztosítás hiányában azonban célszerű felvenni a kapcsolatot a hitelintézettel és szerződésmódosítást kezdeményezni a hitel törlesztésének átütemezése érdekében. Erre általában meghatározott díj ellenében van mód. Amennyiben lehetséges, akkor ezt a módosítást még a részlet esedékessége előtt tegyük meg, a hitelnyújtó ugyanis a törlesztőrészlet elmaradása esetén késedelmi kamatot számít fel.

Módosíthatja-e a finanszírozó a futamidő alatt a szerződést?

A Polgári törvénykönyv rendelkezése értelmében, ha a jogszabály kivételt nem tesz, a felek közös megegyezéssel módosíthatják a szerződés feltételeit. A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló jogszabály biztosít kivételt a pénzügyi intézmény számára egyoldalú szerződésmódosításra, de csak meghatározott feltételek mellett.

A pénzügyi intézmény a kölcsönszerződés – illetve annak részévé tett üzletszabályzat – egyoldalú módosítására abban az esetben jogosult, ha ennek lehetősége kifejezetten szerepel az ügyfél által aláírt eredeti kölcsönszerződésben. Ennek hiányában a pénzügyi intézmény a vele szerződő ügyfélre is kiható változtatást csak az ügyféllel kötött közös megállapodás alapján érvényesíthet.

Van-e uniós szabály a fogyasztási hitelekre, a THM feltüntetésére vonatkozóan?

Igen, a fogyasztási hitelről szóló 2008/48/EK irányelv. A Fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII számú törvény biztosítja az irányelvnek való megfelelést.

Van-e különbség a hitel és a kölcsön között?

Habár sokszor használjuk azonos értelemben a hitel és a kölcsön fogalmát, a kettő nem ugyanaz. A hitel a pénzhez jutás lehetőségét jelenti, míg a kölcsön a felvett pénzösszeget. A hitelnek és a kölcsönnek is ára van, hitel után azért fizetünk, mert a bank „rendelkezésünkre tartja” a pénzt, ha pedig azt igénybe vesszük, azaz kölcsönt veszünk fel, az után kamatot kell fizetnünk.

Mit jelöl a THM, azaz a teljes hiteldíjmutató?

A THM a teljes hiteldíjmutató, amit a hitelfelvevők iránytűjeként szoktak emlegetni, tekintve, hogy egységesített formában, éves százalékban kifejtve mutatja meg, hogy mennyit fizet ténylegesen a hitel felvevője a folyósított kölcsön fejében. Azaz a THM nemcsak a kamatot, hanem a kölcsön egyéb járulékos költségeit is tartalmazza. A THM-et elsősorban a hirdetésekben láthatjuk, erre vonatkozó jogszabály értelmében ugyanis a hitel kamatán túl a THM közzététele is kötelező a pénzügyi intézmények által folyósított, három hónapnál hosszabb lejáratú fogyasztási kölcsönök esetén.

Pontosan milyen költséget tartalmaz és melyeket nem a THM?

A THM tartalmazza

- a kamatot,
- a kezelési költséget,
- a hitelbírálati díjat,
- az értékbecslési díjat és lakáskölcsön esetén a helyszíni szemlék díját.

Viszont nem tartalmazza:

- a késedelmi kamatot,
- a hitel futamideje meghosszabbításának költségeit,
- az egyéb olyan fizetési kötelezettségeket, amely a szerződésben vállalt kötelezettség
- nem teljesítésből származik,
- a biztosítási és garanciadíjakat,
- az átutalási díjakat.

A folyószámlahitel törlesztése milyen gyakorisággal történik?

A folyószámlahitel visszafizetése automatikusan – a külön erre irányuló megbízásunk nélkül – történik. A számlánkra érkező jóváírásokat a bank azonnal a fennálló hiteltartozásunk törlesztésére fordítja, függetlenül attól, hogy e jóváírás a számlára történő átutalással vagy készpénzbefizetéssel valósult meg. A hiteltörlesztés összegével hitelkeretünk azonnal feltöltődik és ismételten rendelkezésünkre áll. A szerződésben az általunk vállalt havi befizetés összege szintén a hitel törlesztésére fordítódik, ennek tükrében történik a hitelkeret minimum és maximum értékének megállapítása. A maximum összeg a folyószámlára történő befizetésektől függően általában a havi befizetés kétszereséig terjed.

A hitelnek milyen fedezetei lehetnek?

A hitel fedezetéül ingó vagy ingatlan vagyontárgy, illetve személyi biztosíték szolgálhat, melyet a bank késedelem vagy a hitel meg nem fizetése esetén érvényesít. Ingatlan szolgál fedezetül a lakáshiteleknel, illetve a szabad felhasználású jelzáloghiteleknel. Ingó fedezet lehet bármely vagyontárgy (pl. autó). Személyi biztosíték a kezes, illetve az adóstárs, az előző abban az esetben köteles helytállni, ha az adós nem teljesíti fizetési kötelezettségét, míg az adóstárs a főadóssal egyetemlegesen felel a felvett hitel visszafizetéséért, a hitelező felé tehát az adóssal egyenlő módon köteles helytállni.

Létezik-e ingyen hitel?

Az áruhitelzési versenyben a fogyasztók egyre több helyen találkoznak a 0% THM-et vagy kamatmentes hitelt hirdető akciókkal. Természetesen léteznek valós kedvezmények, de sokszor a kamatmentesség csak jól behatárolt plusz feltételek mellett áll fenn. Az ilyen akciós hitelek abban az esetben eredményeznek valóban 0% THM-et, amennyiben a kölcsönösszeget teljes egészében rövid időn (általában 3-6 hónap, de már megjelentek a 10 hónapos futamidejű termékek is) belül visszafizetjük, vagy a kölcsönösszegnek csak egy bizonyos részéig kamatmentes a hitel. Ilyen és hasonló hirdetések esetén ezért érdemes minden részletre kiterjedően áttanulmányozni a hitel általános szerződési feltételeit.

Mi az áruhitel igénylésének menete?

Az áruhitel igénylése általában gyors és egyszerű. Az igénybevételéhez a vásárlás helyszínén ki kell tölteni egy formanyomtatványt a jövedelmünkre, személyi körülményeinkre, az igényelni kívánt hitel főbb jellemzőire vonatkozóan. Ennek segítségével rögtön megtudhatjuk, hogy pontosan milyen feltételekkel vehetjük fel a kölcsönt. Amennyiben a szükséges dokumentumok (személyazonosságot igazoló dokumentum, közüzemi számlák, munkaadó igazolása, stb.) rendelkezésre állnak, a kölcsönszerződést megkötöttük és a meghatározott önerőt kifizettük, a kiválasztott árut már vihetjük is haza. Amennyiben a kölcsönszerződés megkötéséhez szükséges dokumentumok nem állnak hiánytalanul rendelkezésre, csak úgynevezett előminősítés történik, amely néhány napi haladékot biztosít, hogy a hiányzó papírokat benyújtsuk. Ha ez nem történik meg, akkor újból kell a hitelt igényelni.

Abban az esetben is kaphatok kölcsönt, ha minimálbérre vagyok bejelentve?

Ez a hitelintézetek saját mérlegelésén múlik, de általában igaz, hogy hitelt már minimálbérre is nyújtanak. Természetesen elsősorban nekünk kell mérlegelnünk, hogy minimálbérünk mellett képesek leszünk-e fizetni a törlesztőrészleteket. Amennyiben egyéb rendszeres jövedelmünk is van, és erről be tudunk mutatni hivatalos dokumentumot (APEH igazolás, bankszámla kivonat stb.), úgy a bank a minimálbér mellett ezt a jövedelmet is figyelembe veszi.

Miért érdemes a hitelfedezeti biztosítást igénybe venni?

A hitelfedezeti biztosítás segítségével felkészülhetünk váratlan eseményekre, amelyek egyébként megnehezítenék vagy lehetetlenné tennék hiteltörlesztésünket. Biztosítást köthetünk arra az esetre, ha váratlan baleset vagy betegség ér bennünket, így a keresetkiesés ellenére fedezhetjük a fennmaradó hitel törlesztését. A védelemnek természetesen díja van, amit a felhasznált hitel után százalékosan, vagy fix összegben határoznak meg.

Mit tehetünk, ha a hitelre vásárolt termék hibás?

Amennyiben a fogyasztási hitellel vásárolt árut a kereskedő nem szolgáltatja időben, illetve nem olyan terméket szolgáltat, amelyre a szerződést kötöttük, szavatossági kifogással élhetünk, és követelhetjük a kereskedőtől a hibás áru megjavítását vagy cseréjét, illetve az áru azonnali átadását. Ha a kereskedő ennek ellenére nem teljesít, a hitel esedékessé váló kifizetését igényünk kielégítéséig visszatartathatjuk. Ez olyan fogyasztási szerződések esetében alkalmazható, ahol a kölcsön a kereskedő és a hitelnyújtó között létrejött előzetes megállapodáson alapul, amelynek értelmében az áru megvásárlására a kölcsönt kizárólag adott hitelezőtől vehetjük csak fel. A kereskedő szerződésszegése esetén ezért a fizetendő részlet visszatartásáról írásban haladéktalanul tájékoztatnunk kell a hitel folyósítóját, és meg kell küldenünk számára a visszatartási jogunkat megalapozó dokumentumokat. Szerződésszegés esetén végső esetben elállhatunk a vételtől és egyúttal a fogyasztási hiteltől is. Ez esetben visszaszolgáltatjuk a hibás árut a kereskedőnek, a hitelező pedig köteles azonnal visszafizetni számunkra a már kifizetett részleteket. A hitelező az általa folyósított kölcsönösszeget csak a hibásan teljesítő kereskedőtől követelheti vissza. Fontos tudnunk, hogy az esedékes törlesztőrészlet visszatartásának ideje alatt kamatot a hitelnyújtó nem számíthat fel, ezért lényeges, hogy a kifogásunkról a hitelező tudomást szerezzen. Elállás esetén kamat és költségtérítés szintén nem követelhető tőlünk, tekintettel arra, hogy elálláskor a szerződéskötés előtti eredeti állapotot kell helyreállítani.

Milyen feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy felkerüljünk a hitelinformációs rendszerbe?

Természetes személy az alábbi esetekben kerülhet a KHR-be:

1. Ha a hitel-jellegű szerződésben vállalt kötelezettségének oly módon nem tesz eleget, hogy a lejárt és meg nem fizetett tartozásának összege meghaladja a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért (jelenleg 73 500 Ft), és e minimálbér-összeget meghaladó késedelem folyamatosan, több mint 90 napig fennáll. A törvénynek megfelelő

(folyamatos, egyidejű fennállás) feltételek beállta esetén a pénzügyi szervezet kéri a természetes személy adatainak rögzítését a nyilvántartásban.

2. Aki a készpénz-helyettesítő fizetési eszközre vonatkozó azon bejelentését követően, miszerint az elektronikus fizetési eszköz kikerült a birtokából, vagy az elektronikus fizetési eszköz használatához szükséges személyazonosító, illetve egyéb kódja vagy más hasonló azonosító adata jogosulatlan harmadik személy tudomására jutott, a bejelentett fizetési eszközzel tranzakciót hajt végre. Aki a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használata során jogosulatlanul más személy személyazonosító vagy egyéb kódját, illetve más azonosító adatát használja fel. Akivel szemben a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használata miatt a bíróság jogerős határozatában a „készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés” bűncselekmény elkövetését állapítja meg.

3. Felkerül a listára az is, aki a pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződés, hallgatói hitelszerződés megkötése során valótlan adatot közöl, hamis vagy hamisított okiratot használ, ha ez okirattal bizonyítható.

Honnan tudhatjuk meg, hogy az adataink az adólistán vannak-e?

A törvény lehetővé teszi az ügyfeleknek, hogy megtudják, milyen adatokat tartalmaz róluk a KHR, ezt a betekintési jogot bármely referenciaadat-szolgáltató (pl. bank) révén gyakorolni lehet. Az erre a célra kialakított nyomtatvány az ún. ügyféltudakozvány. A választ postai úton, kézbesítési bizonyítvánnyal feladott irat formájában kapja meg az ügyfél, illetve annál a hitelintézetnél, ahol azt kérelmezte. A tájékoztatás a kérelmező számára évi egy alkalommal díjtalan, minden további ügyféltudakozvány igénylésekor a hitelintézetek változó mértékű költségtérítést számítanak fel.

Hol tudok reklamálni, ha észrevételem van a listára kerüléssel kapcsolatban?

Kifogásra – az adatlekérést követően megszerzett adatok alapján – a referenciaadat-szolgáltatónál (aki a listára történő felvitelt kezdeményezte) kerülhet sor.

Milyen lehetőségeink vannak a listáról történő törlésre?

Abban az esetben van esély a listáról történő lekerülésre, ha a bejelentés során az adott pénzügyi intézmény valamilyen hibát követett el (nem tartotta be a törvényi előírásokat). Ekkor a pénzügyi intézménynél kell írásbeli reklamációt benyújtani. Egyébként, a természetes személyekre vonatkozó azonosító adatokat az adós tartozásának megszűnését követően legfeljebb öt évig tartják nyilván (passzív státusz).

Milyen szervezetekkel végzett pénzügyi tranzakciók kapcsán kerülhetünk fel az adólistára?

Az adólista működtetésében a pénzügyi intézmények széles köre vesz részt, hiszen az ő érdekük az, hogy a leendő ügyfél fizetőképességéről és fizetési fegyelmeről előzetesen adatot kaphassanak. Tehát a rendszer működtetésében a bankok, egyéb hitelintézetek (áru-, személyi

és egyéb hiteltermékek, hitelkártyák kapcsán), lízingcégek vesznek részt. A hallgatói hitelszerződésekből fakadó fizetési kötelezettségvállalások is ebbe a körbe tartoznak.

Meddig láthatóak adataink a KHR-ben?

Abban az esetben, ha jogszerű az adatkezelés, a tartozás kiegyenlítését követő öt év eltelte után törlik az adatokat, jogellenesség esetében a kifogás elbírálása után haladéktalanul törölni kell az adatokat.

Befolyásolja-e a hitelkérelmünk elbírálását, ha adataim szerepelnek a KHR-ben?

Tekintettel arra, hogy a magánszemélyek esetében egy ún. negatív listáról beszélhetünk, tehát szerződésszegéskor kerülnek átadásra az adatok, értelemszerűen egy újabb hitelkérelem elbírálásakor jelentőséggel bír a nyilvántartás. A nyilvántartott adatok széles köre lehetőséget teremt arra, hogy a nyilvántartás ne legyen automatikus elutasítás indoka. Az ügyfelek differenciáltabb megítélése lehetővé teszi újabb hitelkérelem pozitív elbírálását.

Természetesen csak a speciális kockázatok felmérése után dönthet az ügyfélre nézve kedvezően a pénzügyi intézmény, így akár többletfedezetet is kérhetnek a listán szereplő ügyfelektől.

Vállalkozások is felkerülhetnek az adólistára?

A KHR két részre tagolódik, a vállalkozói nyilvántartásra és a lakossági nyilvántartásra. Alapvető eltérés van a két alrendszer között abban a vonatkozásban, hogy a szerződések mely köréből tart nyilván adatokat. A vállalkozói alrendszer teljes körű, tehát az összes hitel- és hiteljellegű szerződés adatai bekerülnek a rendszerbe. Azokat a késlekedő vállalkozásokat is nyilvántartják, amelyeknek bankszámláján fedezethiány miatt harminc napot meghaladó időszak alatt, egymillió forintnál nagyobb összegű sorban állást tartanak nyilván, illetve ha a vállalkozás a készpénz helyettesítő fizetési eszköz elfogadására irányuló szerződésében foglaltakat megszegi.

Mikor tájékoztatnak a KHR-be kerülés lehetőségéről?

Az ügyfelek érdekeinek teljes körű védelme érdekében a KHR-rel kapcsolatos tájékoztatás több lépcsőben történik. A pénzügyi szervezeteknek először a szerződés megkötésének kezdeményezését megelőzően kell tájékoztatni az ügyfeleket arról, hogy amennyiben okirattal bizonyítható módon valótlan adatot közölnek, illetve hamis vagy hamisított okiratot használnak, adataik bekerülnek a KHR-be. Ezt követően a konkrét szerződés megkötését megelőzően a pénzügyi szervezeteknek írásban kötelező tájékoztatni adósukat arról, hogy személyes adataik nemfizetésnél milyen esetben kerülhetnek be az adósnylvántartásba. Emellett 30 nappal az adatok KHR-be továbbítása előtt is írásban kell értesíteniük az ügyfelet arról: tartozása akkora, hogy felkerülhet a „feketelistára”. Ha továbbra sem egyenlíti ki tartozását az adós, és a hitelező intézmény elküldte a személyes adatokat a KHR-be, akkor erről 8 napon belül köteles írásban értesíteni az adott ügyfelet.